Anul al 55-lea — 10 Pagini — EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } — 14 Pagini — Nr. 82 Joi 24 Martie 1938 — P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful postal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Copiii părăsiți

Rubrica copilașilor părăsiți pe scările b'sericilor, la ușile cetățenilor presupuși miloși iar uneori în locuri unde îi devorează câinii sau porcii, este din ce în ce mai alimentată.

A fost o vreme când cazurile acestea ajunsese mai rare. De curând însă s'a produs o recrudescență îngrijorătoare atât din punct de vedere moral cât și din punct de vedere social.

Necesitatea unei creșteri cât mai simțitoare a populației și a unei scăderi cât mai accentuate a infracț unilor și a nenorocirilor impune reacțiuni hotărîte și neîntârziate împotriva cauzelor ce determină părăsirile de copii.

Dacă se adaugă la numărul crescând al victimelor din această categorie trista constatare din statistica oficială, că pruncuc derile au sporit cu 80 la sută iar avorturile cunoscute cu 50 la sută numai în ultimii patru ani, se ajunge la prevederi dintre cele mai sceptice în chestiunea natalității din țara noastră, unde mortalitatea deține un penibil record.

Căror cauze se datoresc părăsirile de noui născuți?

Cea dintâi este din nefericire, de ord n legal. Ea se desprinde din însuși faptul că nu se pomenește de un tată care să-și fi părăsit mica odrasiă; mamelor le-a fost hărăzit acest tragic privilegiu. De ce? Pentru că famosul articol 307 din codul civil oprește căutarea paternității și concentrează astfel exclusiv asupra celui mai slab dintre cei doi v novați de o greșeală comună toate perspectivele nefericite, materiale și morale. Aci trebue căutată o parte însemnată în explicația avorturilor, pruncuciderilor, uciderilor, dramelor, prostituției.

Urmărind înlăturarea șantajelor ce s'ar fi putut exercita contra unor bărbați prin atribuirea forțată a unor filiațiuni fictive sau dubioase, legiuitorul român a deschis uși largi unor rele mai mari, adoptând acest principiu din codul civil francez. El n'a fost însă consecvent și n'a suprimat această resursă de infracțiuni și drame atunci când legiuitorul francez a renunțat la sistemul experimentat cu rezultate dezastruoase și a admis stabilirea paternității, cu toate efectele sale morale și materiale, și, bine-înțeles, cu toate garanțiile contra abuzurilor.

In Franța, reforma a fost determinată de curentele de opinie publică, de doctrina unanimă, de o jurisprudență semnificativă prin lărgimea sa față de femeile seduse, de literatura romant că și dramatică de valoarea unor scriitori ca Dumas și Zola, întreținută hotărît și progresiv până când dreptatea legală și socială s'a făcut. Tezele de doctorat în drept ale lui Alexandru Lahovari, Take Ionescu, Alexandru Constant nescu au fost consacrate aceleiaș idei generoase în vremea când ei își făceau studiile la Paris.

Din câte se cunosc despre viitorul cod civ l unificat, se poate spera că se va pune capăt odată și la noi principalei cauze a acestei cascade de drame.

Societatea însă este prea îndurerată de asemenea pierderi cronice și nu poate fi constrânsă la așteptarea fără termen a unor legiuiri întârziate cu mult peste marginea reclamată de îndoitul imperativ al unității și al desăvârșirii legilor noastre.

De aceia, credem că suntem în drept, în fața cifrelor îngrijorătoare și a fluxului tot mai amenințător pentru interesul primordial al oricărui popor — asigurarea unui spor cât mai mare al populației — să preconizăm modif carea cât mai repede a acelor dispoziții din codul civil ce constitue un permanent pericol social.

SCRISORI DIN ROMA

Evenimentele din Austria și Italia

de N. de ALDISIO

Roma, Martie

Opinia publică italiană a fost, fără îndoială, surprinsă de repeziciunea neașteptată cu care problema austriacă a fost rezolvată în sensul hitlerist, dar nu a fost atât de impresionată după cum s'ar fi putut prevedea.

Spre a ne da seama de atitudinea ei trebue să notăm, că din Iulie 1934, ea a evoluat împreună cu evenimentele. In cursul lunilor cari urmară după asasinarea nefericitului cancelar Dollfuss, această opinie a văzut politica guvernului fascist orientându-se definitiv spre o colaborare strânsă cu Marea Britanie și cu Franța, care, după acordurile Mussolini-Laval din Ianuarie 1935, găsi o afirmație pozitivă în rezoluțiile votate la conferința dela Stresa din luna Aprilie a aceluiaș an. Italia întreținea atunci relații perfect amicale cu Rusia sovietică și prin însuși acest fapt, intra în sistemul general al politicii franceze voind totodată să recunoască dreptul Germaniei de a participa la organizarea păcii în bazinul danubian. Ea admitea totuși, că în fața unei Germanii recalcitrante, s'ar fi putut lipsi de ea

In timpul războiului etiopian opinia italiană a văzut fărîmițându-se în mod fatal opera dela Stresa și a simțit, — ceeace era firesc, — recunoștință pentru atitu nea amicală păstrată de Germania.

Dar ea prevedea, că odată conflictul din Abisinia terminat, și sancțiunile ridicate, relațiile Italiei cu națiunile m mbre ale Ligii se vor găsi readuse la starea normală. Impotrivirea opusă de Anglia și de Franța trebuia în mod fatal, să împingă Italia din ce în ce mai mult spre Germania, până în ziua în care amiciția între aceste două țări s'a concretizat în protocoalele din Oct. 1936, care au fost punctul de plecare al creiării axei Roma-Berlin, a cărei ultimă și cea mai recentă desvoltare s'a tradus prin adeziunea cabinetului fascist la punctul anti-komintern. Din acest moment, chestiunea austriacă dobândea în ochii opiniei italiene un aspect cu totul deosebit. In multe cercuri de aci se punea întrebarea, dacă ea n'avea să isbucnească în mod cu totul răsunător și dacă n'avea să se pare din nou Italia de Germania, tot așa după cum se punea întrebarea și în multe cercuri internaționale, care vedeau în această eventualitate, un semn al slăb ciunii, ca să zicem așa, constituțională a axei Roma-Berlin.

După remanierile făcute de cancelarul Hitler la 4 Februarie în înaltele posturi ale statului și ale guvernului, la Roma se credea că aceste evenimente nu vor întârzia să aibă repercusiuni grave în Austria. Aceasta era și opinia multor cercuri diplomatice care au voit să vadă un indiciu în hotărîrea colonelului Beck de a se duce în capitala italiană. Și în adevăr întrevederile dintre d-nii Ciano și Beck s'au referit, între altele, la situația bazinului dunărean, față de care cele două g vern ar fi convenit

(Cont nuare în pagina 2 a)

LA ȘOSEA

D. PAUL REYNAUD VORBEȘTE „UNIVERSULUI"

In actuala situație internaț'onală, Franța trebue să se prezinte unită și hotărâtă

Atitudinea Angliei în caz de agresiune contra Cehoslovaciei. — Posibilitatea unei înțelegeri între Franța și Germania

Paris, 21 Martie

Am fost primit astăzi, de d. Paul Reynaud. fost ministru.

D. Paul Reynaud ocupă un loc de frunte în politica internă a Franței. D-sa este unul dintre cei mai activi partizani ai unui guvern de Uniune națională și, în această privință, a ținut să-și afirme, cu toată hotărîrea, convingerea ce o are că, în împrejurările actuale internaționale, Franța trebue să se prezinte unită.

Distinsul om politic mi-a făcut următoarele declarațiuni, pentru ziarul „Universul".

— „Asistăm astăzi, în Europa, la un nou triumf al forței brutale. Sunt convins că asemenea triumfuri nu sunt posibile decât pentru că Franța este divizată. Această stare de lucruri internă trebue să înceteze. Nu e posibil să se ceară Angliei, care este o putere insulară, ca atunci când e vorba de echilibrul forțelor continentale, să ia ea inițiativa mișcărilor în politica internațională europeană. Această inițiativă trebue să o aibă Franța. Și de aceea, ea trebue să se prezinte unită și hotărâtă la o atitudine care să înlăture primejdia războiului. Aceasta nu înseamnă însă că Anglia se dezinteresează de politica europeană. Din potrivă, interesul Marei Britanii este să nu se stabilească, în Europa, nici un fel de hegemonie a vreunei puteri. Istoria Angliei este martoră, că în decursul secolelor ea s'a împotrivit totdeauna unei hegemonii a vreunei puteri în Europa".

— Care credeți că va fi atitudinea Angl'ei în cazul unui atac german împotriva Cehoslovaciei?

— „Marea Britanie are tot interesul să apere porțile Mării Nordului și ale Mării Mânecii, căci dacă Franța ar fi bătută, dacă Germania și-ar putea instala baze de aviație la Anvers și Calais, Anglia ar fi sub amenințarea avioanelor germane. Este deci o greșală să se creadă că Anglia nu va interveni în cazul unui război provocat de un atac german contra Cehoslovaciei, sub pretextul că englezii nu vor să moară pentru cehoslovaci. Primejdia hegemoniei germane, în Europa, nu poate scăpa prevederilor oamenilor politici britanici. De aceea, adaug că totul depinde de situația politică internă a Franței. In fața unei Franțe divizate, un ad-

D. PAUL REYNAUD

versar îndrăzneț se va putea deda la acte de forță brutală cu mai mare ușurin'ă, deși în cazul Cehoslovaciei actul de forță ar fi primejdios, pentru ea, fiindcă Franța are un tratat formal cu Cehoslovacia, pe care și-l va respecta".

— Credeți în posibilitatea constituirii unui guvern național?

— „Trebue să ne așteptăm la o asemenea constituire a unui guvern de uniune. Și, în ziua în care acest guvern ar fi fapt îndeplinit, lumea întreagă se va mira odată mai mult de repeziciunea redresării franceze. Este neîndoios că Franța are, mai ales din punct de vedere al cadrelor de ofițeri și subofițeri și al trupei, cea mai bună armată din lume. In ordinea armamentului mai sunt oarecari inferiorități, dar cari vor putea fi repede înlăturate.

— Credeți în posibilitatea unei înțelegeri cu Germania?

— „Nu sunt de loc ostil unor conversații cu Germania și cu Italia. Cer totuși să nu ne facem prea multe iluzii și să constatăm că d. Hitler execută, în mod riguros, planul lui din „Mein Kampf".

Democrațiile au dorința de a se înțelege cu Germania, dar aceasta nu trebue să se facă după ce Germania își va stabili hegemonia.

Sunt ostil și poate mai mult ca oricine oricărei cruciade de ideologii. Dar nu pot să nu constat cu bucurie că atitudinea dictaturilor provoacă azi în Anglia și în America un sentiment de solidaritate între democrații. Ați văzut declarațiile făcute de d. Cordell Hull, ministrul de externe al Statelor Unite, care a anunțat: „contribuția Statelor-Unite la stabilirea soiidă a unei ordine mondiale, stabilită pe drept". Ați văzut și reacțiunea presei americane și în special aceea a marelui ziar „New-York Herald Tribune", care a scris că „In ciuda tuturor actelor de neutralitate, în ciuda oricărei voințe de izolare, chestiunea dacă Statele-Unite vor ajuta Anglia și Franța, în cazul unui război, nici nu se poate p ne".

Asistăm deci la constituirea unui adevărat bloc al celor trei democrații: Statele Unite, Marea Britanie și Franța. Statele mici și mijlocii nu trebue să-și piardă curajul. Domnia forței nu va dura multă vreme. Trebue să sperăm că în loc să se înfrunte și să se distrugă reciproc, cele două blocuri vor ajunge să se pue de acord.

Ar trebui să se facă aceasta, fiindcă asistăm, în acest moment, la o adevărată ridicare a rasei galbene, care amenință rasa albă. Japonezii nu ascund că, după ce vor pune pe picioare 400 de milioane chinezi, vor ridica și 350 milioane de hinduși.

Dacă până atunci țările civilizate din Europa vor fi încă desbinate, cum vor putea ele să facă față unei atari primejdii?

Sunt convins că Germania, care joacă un rol atât de important în civilizația europeană, va înțelege că ea are o mare răspundere, tocmai în virtutea importanței rolului ei".

R.

Stâncă uriașă prăbușită într'o mină

Londra, 21 (Rador). — Din Johannesburg (Africa de Sud) se anunță că o stâncă uriașă s'a prăbușit într'o mină de aur.

Nouă lucrători indigeni au fost uciși iar alți 13 au fost răniți.

Populația rurală

de A. CORTEANU

Agricultura noastră, cu toate ramurile ei, nu poate fi judecată decât în funcțiune de populația rurală. Cauza pentru care agricultura noastră este înapoiată, se poate formula în câteva cuvinte: țărănime deasă și necivilizată. Dacă populația noastră rurală nu s'ar fi înmulțit așa de tare în secolul trecut, proprietarii de moșii nu ar fi avut avantajul de a-și cultiva terenurile fără capital și fără inventar, iar agricultura noastră ar fi ca în apus. Sporul continuu de popula'ie a creeat pe de-o parte concurența brațelor disponibile ce se ofereau tot mai eftin proprietarilor și arendașilor; iar pe de altă parte a născut ura de clasă și pornirea contra marilor proprietari, pornire trecută cu vremea din atmosfera satelor în literatură și în atmosfera intelectuală a orașelor.

Concurența brațelor țărănești a dus la standardul de viață din ce în ce mai simplu al țăranului clăcaș și la înfățișarea mizerabilă a satelor noastre de câmpie. Civilizația modernă nu a putut pătrunde în satele noastre din cauza sărăciei pe care o aducea sporul de populație.

Fenomenul acesta al sărăciei țăranului tot mai accentuată cu cât sporește numărul populației este un fenomen general, care s'a produs în toate țările agricole atunci când împrejurări favorabile au făcut să crească populația satelor. Rezultatul a fost pretutindeni mișcări împotriva proprietarilor și decăderea tot mai adâncă a standardului de viață țărănesc. Așa numitele „Jacqueries" în Franța, erau de fapt revolte țărănești împotriva marei proprietăți. Mișcările țărănești dela începutul secolului trecut din Irlanda și din Anglia care au dus la emigrări puternice și la crearea industriei, sunt datorite aceluiaș fenomen al sărăciei prin sporul populației.

(Continuare în pag. 2-a)

Contesa Vera Fugger

cu care se va căsători fostul cancelar al Austriei, d. Schuschingg

oxo oxo

Călduri mari în Polonia

Varșovia, 21 (Rador). — Pe litoralul polonez se înregistrează călduri excepțional de timpurii.

In apropiere de Korwia s'au înregistrat azi la amiază 28 de grade.

oox oxoo

SAT IN FLĂCĂRI

Danzig, 21 (Rador). — Satul Barenhuette de pe teritoriul Orașului Liber este în flăcări.

Pompierii și 40 deținuți din tabăra de concentrare dela Elganov lucrează la stingerea incendiului.

Mareșalul Smigly Ridz la Vilna

In timpul conflictului polono-lituan, mareșalul Smigly Ridz a asistat la Vilna la o impresionantă manifestație împotriva Lituaniei

Negocierile anglo-italiene

V

oxo

Marea Mediterană

Reluăm astăzi, cu examinarea situației din Mediterana, expunerea asupra elementelor de căpetenie ale negocierilor italo-engleze, întreruptă de mulțimea evenimentelor internaționale din ultimele zile.

Nu mai e nevoie să arătăm importanța Mediteranei în istoria Europei. Timp de douăzeci de secole, istoria Europei și a lumii a gravitat în jurul Mediteranei. Ea a fost drumul, care a înlesnit contactul între Orient și Occident; care a făcut posibil schimbul ideilor, ca și al mărfurilor. De pe țărmurile ei s'a răspândit credința, cultura și arta; pe țărmurile ei, barbarii s'au topit în creuzetul civilizației europene.

Inchisă de două strâmtori înguste, la Suez și la Gibraltar, împărțită în basinuri separate de canale strâmte, ca strâmtoarea Siciliei sau canalul Otranto, lipsa mareelor și a curenților, vizibilitatea atmosferei și apropierea coastelor, care permite escadrelor să se sprijine pe uscat, au făcut din apele Mediteranei, de la Faraoni până la Imperiul britanic, terenul de predilecție al tacticei navale. Bătăliile din Mediterana au creat sau au distrus imperii. De aceia negocierile anglo-italiene de la Roma sunt urmărite cu atenție de majoritatea țărilor europene, care vor avea să profite de un acord între Italia și Marea Britanie sau care-și vor vedea interesele primejduite de un dezacord.

Marea Britanie se poate mișca liber în toate mările și oceanele; Spania și Franța au debușeuri maritime și pe oceanul Atlantic. Italia este însă închisă în Mediterana. Această mare nu este pentru ea numai o cale de expansiune, ci un element vital pentru siguranța ei.

In obișnuitul său stil lapidar, d. Mussolini a precizat în discursul său din Milano, la 1 Noembrie 1936, importanța Mediteranei pentru Italia și a schițat elementele unui acord: „Italia este o insulă, care se scaldă în Mediterana... Dacă pentru alții Mediterana este un drum, pentru noi Italienii este însăși viața... Noi nu înțelegem să amenințăm acest drum. Nu ne propunem să-l întrerupem, dar cerem pe de altă parte ca drepturile și interesele noastre vitale să fie respectate".

Nu avem posibilitatea în aceste rânduri să facem istoria diplomatică a Mediteranei. Ne vom mulțumi să schițăm pe scurt interesele și situația celor doi negociatori de la Roma.

Siguranța în Mediterana nu poate fi trainic garantată decât prin colaborarea tuturor riveranilor. Acesta a fost regimul acestei mări timp de o jumătate de secol. El a fost asigurat de superioritatea navală a Marei Britanii, superioritate care nu și-a manifestat niciodată caracterul de egemonie. In cadrul acestui sistem, prietenia italo-engleză era una din dogmele politicii europene.

Superioritatea engleză și franceză s'au tradus totuși în fapt prin ocuparea principalelor puncte strategice și a căilor de acces în Mediterana. Inainte de congresul de la Berlin, singură Algeria era în patrimoniul Franței în Africa de Nord. După congresul de la Berlin, Tunisia și apoi Marocul devin protectoarate franceze. Ciprul și Egiptul sunt în stăpânirea britanică. Anglia și Franța sunt beneficiarele desfacerii Imperiului otoman. După războiul mondial, tratatele de pace întăresc situația Marei Britanii și Franței prin atribuirea mandatelor din Siria și Palestina. In modul acesta, din punct de vedere strategic, politic sau administrativ, Franța și în deosebi Marea Britanie au baze de unde supraveghează drumurile maritime sau controlează — cu tunurile sau cu aurul — intrările și ieșirile Mediteranei. Cea din urmă venită în Mediterana, pe care atâtea secole a ilustrat-o cu gloria ei, Italia și-a asigurat Libia abia în 1912 și a pacificat-o deplin după triumful fascismului, când a întregit șăruințele de consolidare a situației ei mediterane, prin ocuparea insulelor din Dodecanez.

Primejdia unei neîndestulătoare securități pentru Italia în Mediterana a apărut pentru Duce în deosebi în timpul războiului etiopian. Printr'o uriașă străduință, în ultimii ani, Italia a căutat să remedieze aceste situații și să asigure la nevoie prin forță, în primul rând metropola și Libia, în al doilea libertatea comunicațiilor cu Imperiul din Africa Orientală. Marina și aviația italiană au căpătat o desvoltare considerabilă. Ducele a construit în special submarine și avioane, care sunt armele săracului, dar nu s'a dat înapoi nici de la construcția marilor unități de linie, ceia ce a însemnat, în 1935, începutul cursei armamentelor navale. In plus, Italia a căutat să constitue baze, de unde să poată supraveghea comunicațiile adverse, fortificând insula Leros; înarmând insula Pantelleria și transformând Sicilia și Libia în puncte strategice de primul ordin, de unde pe apă, sub apă, de pe uscat sau din aer să poată despărți basinul occidental de cel oriental al Mediteranei; intervenind în fine în Spania, unde succesul naționaliștilor e de natură să-i creeze o situație strategică excepțională.

Marea Britanie se află, prin acest fapt, într'o situație nouă. Posibilitățile noi ale aviației și submarinelor au transformat radical situația Gibraltarului și Maltei, altădată baze sigure și fortărețe inexpugnabile. De aceia centrul preocupărilor strategice engleze s'a mutat în basinul oriental al Mediteranei, unde se construește activ marea bază de la Haifa, care păzește petrolul din Asia minoră și libertatea comunicațiilor prin Suez și unde Alexandria este destinată să devie unul din marile porturi militare ale Mediteranei. La rândul lor francezii își amenajează o nouă bază la Mers-el-Kebir în Maroc.

De trei ani, această situație întreține o stare de incordare permanentă între Marile Puteri mediterane. Un gentlemen's agreement italo-englez, semnat la 2 Ianuarie 1937, nu i-a putut pune capăt. Rostul negocierilor de la Roma, dintre contele Ciano și lordul Perth, este de a confirma și lărgi înțelegerea, pe care aceiași negocietori n'au izbutit s'o facă să trăiască anul trecut, decât câteva luni.

Danzigul în plină fierbere

Evreii au distrus un portret al d-lui Hitler

Danzig, 21 (Rador). — Orașul liber este în plină fierbere în urma actului de vandalism săvârșit de evrei contra sediului ziarului național-socialist „Danziger Vorposten", unde au distrus între altele, un mare portret al d lui Hitler, expus în vitrină.

Domnește teama unui val de reacțiune contra evreilor din localitate.

Pentru alcătuirea unui „front unic creștin" în Anglia

Londra, 21 (Rador). — Mai mulți reprezentanți autorizați ai bisericilor anglicană, catolică din Anglia, presbiteriană din Scoția și ai asa ziselor biserici libere, au publicat o declarație în favoarea alcătuirii unui „Front unic creștin".

Intre alți reprezentanți ai diferitelor biserici au semnat declarația amintită episcopul de Southwark, pentru biserica anglicană și monseniorul Myers, episcop coadjutor al cardinalului de Westminster, pentru biserica catolică.